

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP. Cenzurat de: Victor Stoicoviciu, Déva.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 Lei. | Negyed évre — — — 5 Lei.
Fél évre — — — 10 — | Egyes szám ára — — 50 bani
Nyiltér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Tempora mutantur.

Aki a jelenen át tekint vissza a múltba, legelső gondolata — önkéntelenül is az, hogy az idők változnak. Összead, kivon, oszt, szoroz s az eredmény? meg kell állapítania, hogy ami volt, az elmúlt s ma az erdélyi magyarságnak legvitálisabb érdeke az, hogy a megmászhatatlan tényleges állapotba véglegesen belenyugodva, minden eszközt, minden idejét és tehetségét arra fordítsa, miszerint jogainak, nyelvének, kulturájának megvédése céljából itten Erdélyben: Nagyromániában feltétlenül szervezkedjék.

Ma már a rezisztálást nagy hangon követelt „megmentők” is keserű mosollyal kezdik bevallani, hogy ők a dolgot másképpen gondolták, de ezeknek száma, fájdalom, még ma is elenyészően kevés. De annál nagyobb a „hivők” száma, kik repatriáltatásuk után is hontalanoknak érezhetik magukat, lévén olyan waggon-városnak lakói, hol szennynél, nyomorúságnál, sóhajnál egyebet nem látnak, nem hallanak.

Akik magukat nem repatriáltatták és itt maradtak, bizonyára azzal az elhatározással tették, hogy a tényleges hatalmat elismerve, a megváltozhatatlanba belenyugodva, új hazájuknak hűséges alattvalói is legyenek. De annál megdöbbentőbb annak a gondolata, hogy enél az elhatározásnál már tovább nem mentek. Pontot tettek aktivitásuk útjára s az időtől várják, hogy változzék az ő kívánságaik, vágyaik szerint.

Nincsen nagyobb oktalanság a tétlenség-nél, s pláne mai napság, midőn minden perc villámként rohan el fejfünk fölött, hogy a jelen meglévő energiáit tunyaságukból felrázva, egygyé sűrítse, hogy aztán kíséreltet tehesse a veszett fejsze nyelének a megmentésére.

Itt-ott felhangzik egy-egy buzdító cikk a szervezkedés szükségességének érdekében, elolvassuk, talán tárgyalunk is arról, de — marad minden a régiben, mert úgy gondolkodunk, hogy: ejh, mit, majd megsegít az Isten! Meg ám, ha magunkon is segítünk.

Jól tudjuk, hogy a magyarságnak vezérszerepre predestinált intellektueljei közül csak nagyon kevesen maradtak itten. Ezen kevesek közül is alig akadott egynehány, kinek esze és szíve helyén lévén, ki mert állni a porondra, hogy közönségét jogairól, de viszont mai helyzetéről s ennek folyományaként: teendőiről, kötelességéről is felvilágosítsa. Néhány lap állandóan felszinen tartotta s folytonosan a szervezkedés szükségességét hangoztatta. Mindhiába! Ezen ősi mondással felelték:

— Ejh, valahogy csak leszünk, megsegít az Isten!

Ezen átoknak is nevezhető nemtörődömség azonban — szerencsére csak látszólagos, mert a magyarságnak vezérszerepre nem hivatott nagy tömege minden szótlansága s látszólagos egykedvűsége mellett is tisztán lát, kitűnően hall s van annyi helyes érzeke, hogy a halogatást, jövője biztos alapokra fektető

alkalmának elszalasztását bűnnek minősítse, s van annyi értelmisége, hogy észrevegye azt, ami halad, valamint azt is, ami áll. Mert úgy gondolkodik:

— Én nem lehetek népem vezére, mert annyit nem tanultam, de megértem a helyes és okos beszédet. De hát mit tegyek, ha a vezetőknek beillő urak is vonogatják a vállukat? És egyuttal szomorúan látja, hogy éppen csak az ő szekere rekedt meg a kátyuban.

És így nincsen jól.

Azt tartja egy régi példabeszéd, hogy: a kinek esze van, annak hivatalt is ad az Isten. Ma ezen példabeszédnek így kell hogy hangozzék:

Akinek esze van, annak kötelessége talpra állni s minden idejét és tehetségét arra fordítani, hogy népét a lehető legboldogabbá tegye. A lehetősége megvan ennek, csak egy keveset engedni kell a kényelemszeretettől s a bűnös nemtörődömségtől annál is inkább, mert egyuttal mindnyájunk jövőjéről van szó s nem egyesekéről.

Mire várunk? Talán arra, hogy a békeszerződés pontozataiban lefektetett jogainkat amugy is respektálni kell? Őres ábrándok. Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát.

Szervezkedni kell. A parlamentbe képviselőket kell küldeni, kik aztán óhajainkat, vágyainkat, szükségünket törvényes fórumon tolmácsolhassák, jogainkat, érdekeinket megvédhessék s minden egyes esetben olyan szószólóink legyenek, kiknek szava nyoin is valamit a mérlegen.

Ébredj tunya álmodból, szegény magyarom, nehogy álmod vége keserű ébredés legyen.

Nem kerül nagy fáradságodba: nyisd ki a szemedet, hogy láss, aztán fogd meg testvéred kezét s vele együtt beszélj, beszélj, sird el panaszodat, talán erre a „hivatottak” is felébrednek s magukat megemberelve, téged is elvezetnek oda, ahol a szóból értenek, ahol megtudják, hogy mi kell neked s ahol végre is megmutatják a helyes utat, mely boldogulásodhoz vezet.

Mert az idők változnak, nekünk pedig ébren kell lennünk, hogy a változott körülmények között is a helyes, a megnyugvásunkra vezető utat választhassuk.

Kosztolánszky István.

A volt angol külügyminiszter

Németország befogadásáról a Népszövetségbe.

London, dec. 5.

Grey lord volt angol külügyminiszter Liverpoolban mondott beszédében szükségesnek nyilvánította, hogy a volt ellenséges államok, mielőtt csak lehetséges, fölvétessenek a Nemzetek Szövetségébe, mert ha ez meg nem történik, ellenszövetség alakul, s a világ visszakerül a régi hadi szövetségek rendszeréhez. Németország — mondta Grey — kevésbé lesz veszedelmes, ha részese lesz a Nemzetek Szövetségének. Egyuttal tiltakozott

a volt külügyminiszter a titkos szerződések ellen is.

Sakkverseny Szászvároson.

Az evang. ifjúsági-egylet (Jugendverein) saját helyiségében ez évben immár a második sakkversenyét rendezti. E verseny agális vezetője Schuller Adolf, akinek fáradozása eredményezte e sakkversenyek rendezését. A verseny november 29-én vette kezdetét 14 résztvevővel. A verseny elnöke Hefner János ny. tábornoszernagy, a versenyzők pedig a következők: Frank Fridrich vicárius, Herlea Sándor polgármester, Kaufman Emil tanuló, Kniesl Fülöp magánzó, Mester Mihály tanár, Őrs Zoltán ny. vasuti főellenőr, Schelker Gusztáv kereskedő, Schelker Helmut kereskedő, Schelker Hugó az evang. szásziskola igazgatója, Schuller Adolf fényképész, Trostel Károly molnár, Vass Gyula gipszgyáros, Weltzer Frigyes kereskedő.

A verseny befejezéséről és eredményéről annak idején refelálunk. Nagyon örvendetes dolog, hogy e nehéz időkben is a nemes sakkjáték érdeklődést tud kelteni s nemcsak a játékosok verődtek össze szép számban, hanem a versenyt figyelemmel kísérő nézők is.

A királykérdés miatt

bonyolódik a magyar kormányválság.

A „Keleti Ujság” írja: (Budapest, dec. 11. Saját tud.) A magyar kormányválságnak újabb fordulata van: Teleki Pál visszaadta a kormányalakításra kapott megbízatását a kormányzóna. A magyar kormányt tehát nem ő fogja összeállítani. Nem tudott a kormányzópárt csoportjaival megegyezésre jutni, különösen a királykérdés kiéleződése miatt. Teleki ugyanis nem akart semmiféle lekötő álláspontot vállalni s az elodázást tartotta helyesnek. Mások azonban nyílt állásfoglalást követelnek az új kormánytól.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Teleki visszalépése után nagyatádi Szabó Istvánt, Rubinek Gyulát vagy Bethlen Istvánt dezinálják kormányelnöknek.

Bukovina nyugtalankodik

a bonok be nem váltása miatt.

Az „Ellenzék” írja: (Csernovitz, dec. 11.) A negyven százalékos bonok be nem váltása miatt Bukovina lakossága között élénk nyugtalanság észlelhető. Különben is a bukovinaiak nagyon elégedetlenek amiatt, hogy Bukovina ügyeit ezen terület vezetőinek megkérdezése nélkül intézik. A pénzügyi helyzet ott is kétségbeejtő. A koronabeváltás katasztrófával fenyegeti a tartományt. Itt is minden számítás nélkül történt a beváltás. Csernovitzban nagy tiltakozó gyűlést tartottak, amelyen kimondták, hogy követelik a beváltás alkalmával tett ígéret teljesítését.

Aphorismák.

Az örökké erőltetett mosolygású arc, a tulajdonság, előzékenység, a sima modor s a kirívóan túlválasztékos öltözet alatt mindig valami rut tulajdonság lappang. Óvakodjunk az ilyen emberektől. Az igaz magyar ember szíve — Tóth Béla híres írónk szerint is — a szájában van, vagyis, ami a lelkén, az a szájában is. A magyar a jó és nemes tulajdonságokat az ellenségben is dicséri, míg aljas és nemtelen dolgokért a barátját is lekorholja.

*

A buta és korlátolt gondolkozású emberek ebbeli gyarlóságukat legtöbbször hallgatóságba bürkolják, ha azonban általánosan elismert kapacitások valamit állítanak, sűrű fejbőlintgetással helyeslik azt még akkor is, ha azok véletlenül számárságot mondanak. A tekintélyek előtt mélyen meghajló ilyen alakok legtöbbször jobban boldogulnak az életben, mint a nyílt, egyenes szívű és szokimondó emberek.

*

„Az Isten nem ver bottal“, mondja a magyar közmondás, (pedig bizony néha jobb volna, ha rögtön kiporozná a rossz máju emberek nadrágját, mielőtt elkövetnék a sok rosszat embertársaikkal szemben.) Sokszor be is igazolódik e mondás s ilyenkor az Isten földi igazságszolgáltatását látják benne. Ezért van az, hogy sokan a legnagyobb igazságtalanságokat, gaszágokat a legkeresztényibb türelemmel viselik el.

*

Az uzsorás olyan mint a vérszipó, azzal a különbséggel, hogy a vérszipó ha jóllakott lefordul áldozatáról, ellenben az uzsorás sohasem tudván jóllakni, örökkösen szipolyoz.

San-Toy.

NAPI HIREK.

— Minden magyar embernek kötelessége belépni az EMKE tagjai közé. Tagul jelentkezhetni a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papírüzletében. Tagsági díj 20 lei évente. Alapító tag 500, örökös tag 1000 leit fizet egyszersmindenkorra.

— Áthelyezés. A kolozsvári belügyi államtitkárság Baternay Sándor marosillyei főszolgabíró a kovásznai járáshoz hasonmóságban és a VII. fizetési osztály I. fokozatába való sorozással áthelyezte.

— Eljegyzés. Löwy Sámuel helybeli kereskedő leányát, Rózsikát, a napokban jegyezte el Márton Elek, Márton Éliás alsóvárosi kereskedő fia. (Minden különös értesítés helyett.)

— Ritka esemény. Kohn Lázár petrosényi kereskedő nov. 30-án ünnepelte meg házasságának 40-ik évfordulóját. A nem mindennapi ünnepélyen a nagy kiterjedésű rokonságon kívül számos ismerős vett részt.

— A karácsonyi vakáció a ref. Kún-kollegiumban f. hó 10-én kezdődött és tart január 23-ikáig, amely napon az előadások újra megkezdődnek.

— Arcképes igazolványok érvényének meghosszabbítása. Az állami, városi és megyei alkalmazottak arcképes vasuti igazolványainak és mindenféle utazási kedvezményeinek a dolgát 1921. évi január elsejétől kezdődőleg kiveszik a CFR. államvasutak hatásköre alól és azt Bukarestben az illető minisztériumok, megyékben pedig a főispánok hatáskörébe utalják. Hogy azonban az új intézkedés következtében a tisztviselőket semmi-

féle kátrány ne érje, a kolozsvári CFR. Igazgatóság úgy intézkedett, hogy 2—2 lej megújítási illeték lefizetése ellenében a régi arcképes igazolványok érvényességét március hó 31-éig meghosszabbítja.

— A szászvárosi ref. Kún-kollegium műnörös fillérestélye. F. hó 4-én este folyt le a ref. Kún-kollegium második fillérestélye. A műsor minden egyes pontja magas színvonalon állott, úgy, hogy a szép számban megjelent közönség a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta azt végig s meglepedésének sűrű tapsal adott kifejezést. Az estély műsorából különösen Dósa Piroska urhölgy művészi technikájú zongorajátéka, valamint Folkend Gyuláné urhölgynek Lobstein Alice urleány precíz zongorakisérete mellett művészi rutinnal előadott énekszámjai keltek nagy hatást. Szabó Gizi urhölgy a tőle megszokott művészi tökéletességgel előadott szóló hegedűjátéka nagy tetszést és sűrű tapsot aratott. Az előadást reggelig tartó tánc követte, amelyen az ifjuság ugyancsak kitett magáért. A multság ugy anyagi, mint erkölcsi sikere főrészt dr. Görög Ferencné urhölgy érdeme, ki a jótékony célra ezuttal is átengedte magánlakását s fáradságot nem ismerő buzgalommal mindent elkövetett, hogy a fillérestély kitűnően sikerüljön s fáradozása nem is volt hiábavaló.

— Uj napilap. Már közöltük, hogy a Kolozsváron megjelenő „Erdélyi Munkás“ c. szocialista hetilap napilappá fog átalakulni. A lap december 4-iki számában bejelenti, hogy f. év december 15-ikén megszűnik s továbbra „Küzdelem“ címmel, mint a szocialistapárt magyaryelvű napilapja szolgálja a párt érdekeit s fog sikra szállni a szocialis eszmék megvalósításáért.

— A kazánvizsgálatot magánegyesületekre bizzák. Az ipari szempontból rendkívül fontos kazánvizsgálati teendők ez idő szerint ép úgy, mint régebben a magyar rezsim idejében is az iparfelügyelőségek hatáskörébe tartoztak. Magyarországon néhány év előtt már megpróbálkoztak azzal az ötlettel, hogy az iparfelügyelők tehermentesítése céljából az ipari gőzkazánok ellenőrzését és felügyeletét egy magánegyesületre bizzák. Ez az egyesület azonban nem prosperált, mert a kazántulajdonosok nem léptek be tagjai sorába s így az egyesület fenntartásának költségei sem térültek meg. Ujabbán a román kormány határozta el, hogy a kazánvizsgálatot az iparfelügyelőségek hatásköre alól kivonja s azt egy magánegyesület kezébe adja át. Hogy azonban ez intézkedésnek a megfelelő hatályt biztosítsák, az összes érdekelték részére a kazánvizsgálatot egyesületbe való belépést kötelezővé akarják tenni. A megalakítandó új egyesület természetesen megfelelő számú mérnököt és egyéb szakembert alkalmazna, akik átruházott hatáskörben voltaképpen az iparfelügyelőség helyett végeznék teendőiket. Ezek arra való tekintettel, hogy hivatali eskü letételére is köteleznék őket, a vizsgálatokról közhiteles bizonyítványokat állíthatnának ki. Az erre vonatkozó tervezetet a kereskedelmi és ipari minisztérium most küldötte meg a kereskedelmi és iparkamarának, amely a maga véleményét külön felterjesztés alakjában fogja közölni a minisztériummal.

— Feloszlik a piskii forgalmi főnökség. Az Erdély-felé történő forgalom simább lebonyolítására még 1896-ban Piskin forgalmi főnökséget állítottak fel. Eddig három főnöke volt mindössze ennek a hivatalnak, az első Balázs Árpád, a második Balázs Béla, (aki most Csabán teljesít szolgálatot) és a mostani forgalmi főnök, Kovács József, mindhár-

man főfelügyelők. Híres volt a piskii forgalmi főnökség mindig arról, hogy a legfegyelmettebb vasutasságot nevelte. Miután az aradi üzletigazgatóság a határeltolódás folytán a sinhálozatának mintegy felét elvesztette, felferült annak a kérdése, hogy érdemes-e fenntartani ezt a hivatalt, amelynek a munkáját most már az aradi üzletigazgatóság is elvégezheti. Amint értesülünk, már meg is történtek az intézkedések arra vonatkozólag, hogy a hivatalt feloszlassák. Helyette Nagyszebenben, Piskin és Petrosényban forgalmi kirendeltségeket állítanak fel, amelyek hivatali lesznek a forgalom zavartalanosságát biztosítani.

— Felhívás. Hunyadvármegye területén működő összes magyar és német anyanyelvű áll., községi, társulati és felekezeti óvónökhöz és elemi iskolai tanítókhöz és tanítónökhöz. Tudomás és mihez tartás végett közlöm az érdekeltekkel, hogy a közoktatásügyi Minisztérium kolozsvári államtitkárságának 31359—1920. sz. rendeletével intézkedett, hogy a Hunyadvármegye területén működő összes magyar anyanyelvű óvónök, tanítók és tanítónök részére, akik nem rendelkeznek a Román államban előirt képesítéssel, nevezetesen Románia történetéből, földrajzából, alkotmánytanából és a román nyelv és irodalomból (vagyis akik nem vettek részt a f. év nyarán tartott tanfolyamokon) 1921. év április és március 31-ike közötti időben Temesváron vizsgálatok rendeztessenek. A szász tanítók részére ugyanazon időben lesznek megtartva a vizsgálatok, Nagyszebenben. A vizsgák pontos ideje utólag fog megállapítani és közhirre tétetni a vizsgáló-bizottság részéről. Ezek előrebocsátása mellett felhívok minden érdekeltet, hogy addig lelkiismeretesen és alaposan készüljön el az előirt tananyagból, hogy a vizsga sikeres letételéről bizonyítványt kaphasson, annál is inkább, mert a vizsgálatok befejezése után egyetlen egy tanító sem fog működni tovább ezen bizonyítvány hiányában. Hogy a vizsgáló-bizottságot kellő időben értesíthessem a jelentkezők számáról, felhívok minden érdekeltet, (akinek nincs meg a nyári tanfolyamról szóló bizonyítványa) hogy legkésőbb f. évi december 31-ig írásban jelentkezék alulirotnál. Jelentkezés alkalmával tüntesse ki a községet és iskola jellegét, a melynél működik. Déva, 1920. december 2-án. V. Pana, kir. tanfelügyelő.

— Ne mulassza el a nagyszerű alkalmat, hogy magának és családjának a legszebb, legértékesebb ajándékot megszerezze: fizessen elő az Ellenzékre még ebben a hónapban az 1921. évre is, mert így ajándékba kapja az Ellenzék 1921. évi nagyszerű napitárát, Erdély kincses kalendáriumát, s magyar könyvpiac legszebb, legértékesebb művét, a melyből mindent megtud, amelyben minden benne van, amit a gazdának, munkásnak, tisztviselőnek, kereskedőnek, iparosnak tudnia kell, hogy okosan eredményesen vezesse dolgait, gazdálkodását, üzletét, iparát. Amellett annyi sok érdekes olvasmányt tartalmaz a kalendárium, hogy egy kis könyvtárral felér.

— Vádirat a Tisza-gyilkosság ügyében. Az „Ellenzék“ írja: Budapestről táviratozza tudósítónk: A budapesti büntetőtörvényszék vádpancsa ma tárgyalta az ügyészség vádiratát a Tisza-gyilkosság ügyében. Az ügyészség gyilkosságra való fejbujtással vádolja Kéry Pált, Csernyák Imrét és Fényes Lászlót. Tettesekként vádolja az ügyészség Dobo Istvánt, Sztanykovszky Tibort, Horvát Sanovics Tivadart és Popány Józsefet. Mint bűnsegédek: Dr. Gätner Marcel, Lengyel László és Vagó Wilheim Jenő szerepeltek a perben.

— **Felhívás.** Hunyadvármegye területén működő összes róm. kath., ev. ref. ev. luth. és izr. felekezeti óvónökhöz és ellemi iskolai tanítókhöz. A fennálló törvények értelmében és a román királyi közoktatásügyi Minisztérium kolozsvári államtitkárságának 31358—1920. sz. rendelete alapján felhívom a Hunyadvármegye területén működő minden felekezeti óvónőt és ellemi iskolai tanítót és tanítónőt, hogy Déván, f. év december hó 29-én d. e. 9 órakor a vármegyeház disztermében Déván a hivatalos hűségeskü letétele végett jelenjen meg. Minden óvónő, tanító és tanítónő hozza magával az oklevelét és a kinevezési vagy választási okmányt eredetben vagy hiteles másolatban. Ezen okmányra rá fog vezetett a hivatalos eskü záradéka. Az eskütellet megtagadása maga után vonja a tanításból való azonnali kizárást és nyugdíjigény elvesztését. Valériu Pana, kir. tanfelügyelő.

— **Román hang a közeledésről.** Paukerow Leonard az „Adeverul“ legutóbbi számában hosszasan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy micsoda kötelesség háramlik az erdélyi szellemi munkásokra, hogy itt élő népek baráti kezet nyújthassanak egymásnak. Bevezetéképpen azt fejtegeti, hogy az erdélyi városokban a magyarok és románok közt most is teljes elszigeteltség uralkodik „egyes dicséretes kivételektől eltekintve“. Mindkét fél csak a saját előadásaira és a maga színházába jár. Pedig mennyire hasznára lenne az országnak — írja Paukerow — ha közeledés váltaná fel ezt az elkülönítést; ha ugyanazon állam polgárainak éreznők magukat mindannyian és közös örömeikben osztozkodhatnak. Ebben az irányban elsősorban Erdély szellemi munkásainak, nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül, közre kellene működniök, a minnek szükségességéről — írja Paukerow — ő maga is igyekezett meggyőzni úgy a magyar, mint a román újságírókat — Paukerow rámutat a gyulafehérvári háttérzetek második évfordulójára való hivatkozással a kilenc pontra. Új politika kiinduló pontjára óhajta az ezekben foglalt elveket tenni; tényekké óhajta átváltani azokat a tágkörű demokratikus eszméket, amelyek valamennyi együttlakó népnek teljes nemzeti szabadságáról, egyenlő jogokról tökéletes, autonómiáról, vallásszabadságról és a közélet terén tisztán demokratikus szellemű kvrmányzásról beszélnek. Csakis ezeknek az elveknek megvalósítása teremtheti meg — írja Paukerow — Erdélyben és az egész országban a biztonság-, nyugalom- és baráti együttélés feltételeit a különböző fajú és nemzetiségű lakosság közt. Aki pedig ebben az irányban dolgozik, az a román állam megszilárdítása érdekében végez komoly munkát. Ezt pedig nemcsak a politikusok, hanem a közéleti, újságíró és irodalmi tényezők is hathatósan előmozdíthatják.

— **Zongora-tulajdonosok figyelmébe.** Tudvalevőleg Szászvároson nagyon sok egyen zongorázik s így itt a zongorák száma elég tekintélyes. A hangolással volt is baj, amennyiben helyben senki sem foglalkozott ezzel. Amint értesültünk, újabban D n m a Sándor helybeli hirneves cimbalom-művész (Romoshelyi-utca 17. sz.) vállalt olcsón zongora felhangolásokat.

— **Szenet és földgázt találtak Brádon.** A „Hunyadvármegye“ írja: Az ACSEV. brádi telepén már régebben folytatnak kutatásokat, hogy az ott található barnaszén mennyiség fekvését és tömegét megállapítsák. A közelmúltban bizottság szállt ki a telepre, hogy furatások útján kikutassák, melyik helyen fekszik legközelebb a szén a föld felületéhez,

hogy a kitermelési munkálatokat megkezdhessek. A gépanyagnak mai drágasága mellett ugyanis nagy nehézségekbe ütközne a nagyobb mélységekben fekvő szén felszínrehozatala s mivel minden valószínűség szerint közel a felszínhez is fognak szenet találni, előbb ennek a kitermelését akarják megkezdni. A furatások alkalmával több helyen földgázra is bukkantak, ennek a mennyisége és minősége azonban olyan, hogy a felhasználására fordítandó költségekkel nem áll arányban s ezért ipari célokra nem is alkalmas.

— **A Keleti Ujság és a Napkelet pályázatai.** A „Keleti Ujság“ és a „Napkelet“ szerkesztőségeinek együttesen hirdetett vers- és novella pályázataira kilencvenhárom novella érkezett be. A bíráló bizottság feldolgozta a hatalmas anyagot és még e héten dönt a díjak odaitélése felől. Különösen a novellapályázat hozott meglepő eredményeket. A harminchárom írásmű között négy-öt a legmagasabb klasist képviseli, de még legalább tíz van olyan, melyek az átlagtermés színvonalát meghaladják. A pályázat eredményét mindkét lap a karácsonyi számban teszi közzé s egyúttal megosztva közlik a pályanyertes és a kiemelkedő értékű pályamunkákat. Ez alkalommal újabb, nagyértékű pályadíjakat fog kitűzni a két lap, ezúttal speciálisan erdélyi, tudományos kérdések feldolgozására. A regény pályázatot, mely ez év decemberének végén járna le, meg fogják hosszabbítani körülbelül még egy félévvel, tekintettel a több oldalról beérkezett kérésekre, melyek a kitűzött határidőt nem találták elegendőnek komolyabb elmélyedésű nagyobb alkotás számára. E fontos irodalomfejlesztő, írók és olvasók munkakedvét és érdeklődését fokozó közleményeken kívül úgy a „Keleti Ujság“, mint a „Napkelet“ tartalmilag és kiállításban a legértékesebb számot adja karácsonykor az előfizetők kezébe. A két lap karácsonyi számai mérsékelt áron kerülnek majd a hírlap-árusi forgalomba.

— **Értesítés.** Mindazok, akik a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“-nál lisztre vagy búzára előjegyeztették magukat, a jegyzett mennyiséget Májér Testvérek cégnél (Ország-ut) átvethetik.

— **Behozatali engedélyek megszüntetése.** A 2969—1919. számú decret lege, mely magában foglalja a behozatal céljából megengedett és a behozatalra tilos kereskedelmi cikkek jegyzékét, tudvalevőleg bizonyos katonai ellenőrzést is állapít meg. Eleinte szó volt arról, hogy ez ellenőrzést meg fogják szüntetni, de most a kormány annak további fenntartását határozta el. A rendeletörvényben felsorolt cikkek jegyzékét utóbb revideálták és megállapították azokat a kereskedelmi cikkeket, melyekre nézve teljesen tilos a behozatal (A tabella). és azokat, amik behozatalához engedély szükséges (B tabella). A többi tehát, amelyeket a kiadandó rendelet nem említ, minden különleges engedély nélkül lesz behozható. A jövőben tehát behozatali engedélyre (permis de importa) többé nem lesz szüksége.

— **A „Keleti Ujság“ karácsonyi száma.** A „Keleti Ujság“ ünnepi számaikat mindig felfokozott érdeklődéssel fogadta a közönség. Mióta a nehéz papírviszonyok csak némileg is könnyebbültek, a „Keleti Ujság“ minden ünnepre valóban ünnepi ajándékkal kopogtatott be előfizetőinél. Még bizonyára mindenkinek emlékezetében él múlt évi karácsonyi számunk meglepően tartalmas és az erdélyi magyarság kulturéértékeit a csüggedés napjaiban európai szinten felszínre hozó és a kiállításban

áldozatott nem kimélő bőkezűsége. Azóta irodalmi életünk váratlan lendületet vett, tárca rovatunk egy év során régi kiválóságok mellett egész sor új, erőteljes tehetség előtt nyitotta meg az érvényesülés útját. Ma már a „Keleti Ujság“ dolgozótársainak tábora a régi budapesti lapokéval vetekszik tehetségben és gazdaságban. Karácsonyi számunk ehhez méltóan értékben még a tavalyit is felül fogja mulni. Írók, tudósok, képzőművészek munkálkodnak már a hatalmas anyag összegyűjtésén, elrendezésén. Örömet fog hirdetni ez a szám azoknak, akik törhetetlenül biznak az erdélyi kultúra erejébe és felemeli a gyengéknek, a csüggedőknek lelkét, új hitet, új bizalmat önt beléjük és kettőzött erővel serkenti őket is a megváltó Munkára.

— **„Távirati névjegyek“ a postán.** A posta- és távirat intézménynek az egész országra történt kiterjesztésével kapcsolatosan a táviratoknak egészen új nemét vezették be. A „távirati névjegyekről“ van szó, amelynek voltaképpen rövidített táviratok, amennyiben csak a címzett nevét és közelebbi lakcímét, valamint a feladó aláírását tartalmazzák. Ez az aláírás azonban nem lehet több három szóznál. Különös jelentősége az ilyen módon való táviratozásnak különösen az alkalmi (karácsonyi, újévi, születés vagy névnati, esküvői, stb.) üdvözléseknél, továbbá a megbeszélésszerű táviratoknál van. Tekintetbe véve pedig a személyzet megfogyatkozott létszámát és az újévi és egyéb szokásos üdvözlések óriási számát, esetleg az újítás a távirat hivatal nagy tehermentesítésével is járhat. A távirati névjegyek egységes díja úgy helyben, mint az ország egész területére nézve 2 lej 50 bani. Emellett az a kedvezmény is jár vele, hogy sem éjjel, sem vasárnap, sem ünnepnapokon az ilyen táviratok után különdíjakat fizetni nem kell. Távirati névjegyeket külföldre feladni nem lehet.

— **Táncvizsga.** Kiss Ádám és Gálicz Sándor okleveles táncitanárok Szászvároson a „Centráli“ szálló disztermében 6 heti táncanfolyamot rendeztek, melynek záró vizsgája f. hó 9-én tartatott meg. A táncitanárok a növendékek oktatását nagy sikerrel végezték. Az összes ma divó táncok ügyes betanításáért elismerés illeti őket, de a záróvizsga rendezésének pongyolasága nem vált dicséretükre. A terem fűtetlen volt, az ülőhelyek vastag porral voltak belepve, továbbá a növendékek által bemutatott táncok alatt a zene — állván három tagból — nem volt kielégítő.

Árverési hirdetés.

A szászvárosi román áll. elemi népiskola magyar ifjusági könyvtára f. hó 28-án d. u. 3 órakor az áll. elemi iskola igazgatói irodájában tartandó nyilvános árverésen eladatik. Tudomásvétel végett közli az

79 1—2

Igazgatóság.

Eladó egy ház gyümölcsös és szőlő-kerttel. Bővebbet Widman n Károly urnál, Szászváros, villanyvilágítási iroda (városháza.) 89

Klavier-Unterricht wird erteilt zu mässigen Preisen bei A. Guggenberger, Broos, Romoshelyergasse No. 2.

77 3—3

Nyomdász-tanonc
azonnali belépésre felvétetik
lapunk kiadóhivatalában ::

Eladó butorok. Egy teljesen új egy személyes mahagoni háló-szoba (1 ágy, 1 éjjeli-szekrény, 1 ruhás szekrény, 1 három oldalas toilette-tükör.) Cím a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papirkereskedésében. 75 3—

Nagy, kétajtós, kitűnő karban levő

Wertheim-szekrény

eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Most érkezett

kenyér-, főző- és nullás-liszt

jutányos árban kapható

Májer Testvérek

cégnél Szászváros, Országút.

81

GUNNE MIHÁLY

hentes és mészáros

Szászváros, Városháztér, a Rob-féle üzlet mellett

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a Városház-téren levő :-: :-:

mészáros és hentes üzletemben

naponként friss készítményű virsli, száraz- és lengyel-kolbászok, párizser, nyári szalámi, hússajt, disznófósajt, valamint marha- és sertés-hús, olvasztott zsir, tepertű, zsirnak való szalonna és hajt napi árban kapható. Készítményeim izletességéről a n. é. közönség már meggyőződhetett s főttörésem ezután is az lesz, hogy t. vevőim igényeit mindenkor kielégítsem. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

GUNNE MIHÁLY

mészáros és hentes, Szászváros, Városháztér.

83 1—5

Ábrahám József

kereskedő, Szászváros, Ország-ut, (a román iskolával szemben).

Karácsonyi vásár!!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a közelgő karácsonyra való tekintettel sikerült beszereznem

karácsonyfára való szalonnacukorkákat, csokoládét, különféle fűszereket, továbbá nullás-lisztet (kilója 6 lei 50 bani.)

Raktáron tartok kisüstön főzött valódi szilvóriumot, ára literenként 26 lei.

JOSIF ÁBRAHÁM

kereskedő.

87 1—3

Stern Ferdinánd

férfi- és női-divat-kereskedő Szászvároson.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon, Vásár-utca 12. sz. alatti :-: Németh-féle házban :-:

férfi és női divatkereskedést

nyitottam. Raktáramban a mai viszonyokhoz mérten e szakmába vágó mindenféle férfi és női divatcikkek jutányos árban kaphatók. — Főtöréskvésem az lesz, hogy t. vevőim igényeit minden tekintetben kielégítsem. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes :-: tisztelettel :-:

Stern Ferdinánd

divatáru kereskedő. 84 1—6

Májer Hermann

szállító és fuvarozó, Szászvároson.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok

mindenféle teher szállítást valamint személy fuvarozást

ugy a vasúti állomáshoz, mint vidékre is. Omnibuszom a vonatjáratokhoz minden nap ki-megy. Indulási hely a „Korona“ szálloda. Omnibusz-díj a vasútig

személyenként 5 Lei.

Fuvarozási megrendelések a „Korona“ szállodában vagy a Májer Testvérek cégnél (Ország-ut) eszközölhetők. A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Májer Hermann,

szállító és fuvarozó. 85 1—5

Stern Emánuel

vas- és fűszerkereskedő Szászvároson.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy raktáramban mindenféle :-:

konyhai felszerelési cikkek, edények, horgony, horgonyozott és fekete lemezek, huzalok, (drótok) a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Tisztelettel

Stern Emánuel

vas- és fűszerkereskedő.

86 1—4

Jó karban levő zongorát hosszabb időre bérbé vennék. Ajánlatok e lap szerkesztőségéhez küldendők. 82 1—2

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, kitűnő fajborok literenként 10 lei. Minden este D u m a Pepi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzene! Minden vonathoz omnibusz

102 24—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

VLÁD VIRGIL

gyógyszertára Szászváros.

Világciikk! Világciikk!

Vérszegények figyelmébe ajánljuk békeminőségű

China vasbor-unkat

Gyári raktáron tartunk bel- és külföldi pipere-cikkeket (szappanok, illatszerek, puder, hajszesz, szájjvíz, fogpászta stb.) Tisztelettel:

VLÁD VIRGIL gyógyszertára
DEUTSCH, bérlő.

23 18—

„KORZÓ“ kávéház és cukrászda Szászvároson.

Kitűnő reggelik, villásreggelik, ebédek, vacsorák, hideg ételek valamint fajborok kaphatók, továbbá tészták, torták s hűsítő italok. — Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,

a „Korzó“ kávéház bérlője, Szászváros, Főter.

16 20—

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen műve, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papirkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett